

Rusmiddelstatistikk

Funnet i blodprøver hos bilførere mistenkt for ruspåvirket kjøring 2023

Avdeling for rettsmedisinske fag

Utgitt av Oslo universitetssykehus
Avdeling for rettsmedisinske fag
Mai 2024

Tittel:

Rusmiddelstatistikk
Funn i blodprøver hos bilførere mistenkt for ruspåvirket kjøring 2023

Forfattere:

Ragnhild Elén Gjulem Jamt
Hilde Marie Erøy Edvardsen
Knut Hjelmeland
Gerrit Middelkoop

Bidragster:

Jonas Rønningen Fainberg-Sandbu

Forsidebilde:

Shutterstock

Rapporten kan lastes ned som PDF på <https://oslo-universitetssykehus.no/fag-og-forskning/nasjonale-og-regionale-tjenester/rettsmedisinske-fag/alkohol-og-rusmidler>

Innholdsfortegnelse

Kapittel 1 Innledning	4
Kapittel 2 Påviste stoffer	7
Kapittel 3 Alkohol (etanol)	10
Kapittel 4 Cannabis	11
Kapittel 5 Amfetamin/metamfetamin	14
Kapittel 6 Kokain	16
Kapittel 7 Benzodiazepiner og z-hypnotika	17
Kapittel 8 Opioider	20
Kapittel 9 MDMA (ecstasy)	22
Kapittel 10 GHB (gammahydroksybutyrat)	23
Kapittel 11 Ketamin	24
Kapittel 12 Politidistriktsoversikt (PD)	26

Kapittel 1 Innledning

I 2023 ble det ved Oslo universitetssykehus, Avdeling for rettsmedisinske fag, utført rusmiddelanalyser i 9 958 saker hvor bilførere var mistenkt for ruspåvirket kjøring.

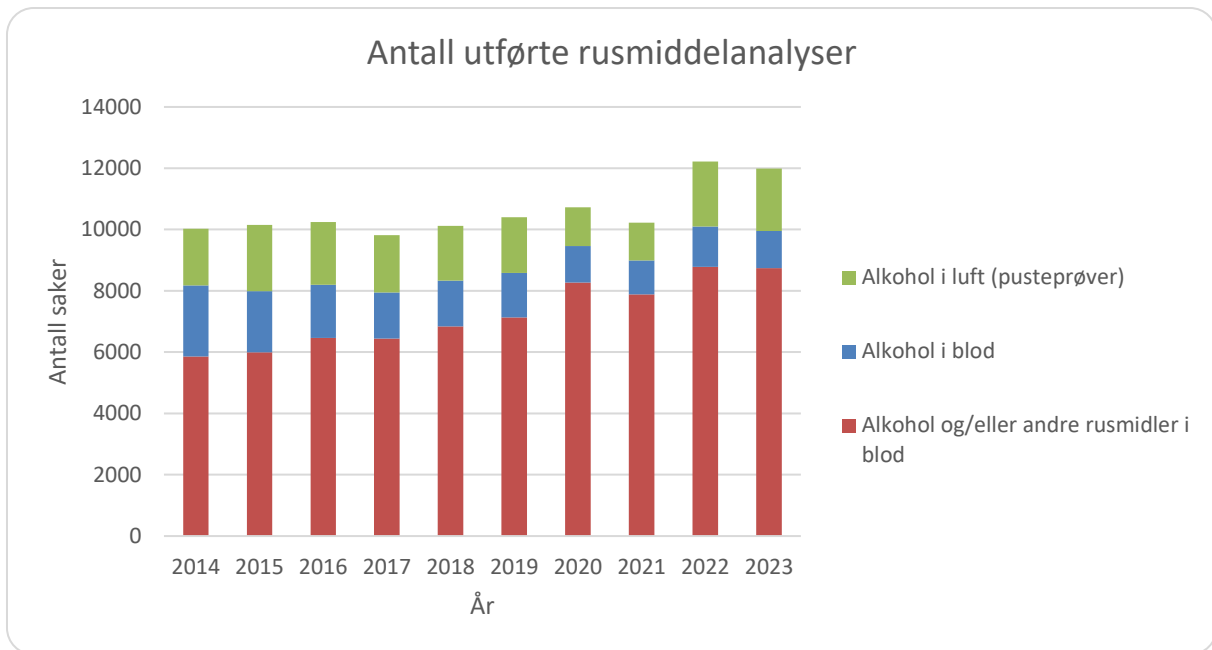
Én bilfører kan i enkelte tilfeller ha kjørt bil i ruspåvirket tilstand flere ganger og dermed ha flere saker på seg. I denne rapporten omtales funnene som antall saker, og antallet prøver vil være det samme som saker, mens antall bilførere kan være noe færre nettopp fordi enkelte kan ha blitt stoppet av politiet flere ganger.

Ved rekvirering av rusmiddelanalyser hos Avdeling for rettsmedisinske fag har politiet anledning til å velge mellom at blodprøven analyseres for etanol alene (etanol omtales ofte som alkohol) eller analyser som i tillegg til etanol også inkluderer nærmere 60 forskjellige rusmidler og legemidler som kan ledsages av påvirkning. I 1 214 av sakene som ble sendt inn for analyse i 2023, ble blodprøvene etter politiets anmodning kun analysert for etanol. Etanol ble påvist i 99 % av disse sakene. Fra 2013 har antall saker der det kun utføres analyse av etanol i blod vært fallende. Analyse av både etanol og nærmere 60 forskjellige rusmidler og legemidler som kan ledsages av påvirkning ble utført i 8 744 saker. I 89 % av disse sakene ble det påvist minst ett stoff. I tillegg til blodprøver for rusmiddelanalyse, kommer pustep prøver for etanol som politiet har tatt lokalt med bevisinstrumentet Evidenzer Mobile 240. I 2023 utførte politiet 2 027 slike pustep prøver.

I 2023 var antallet blodprøver innsendt til analyse fra politiet på samme nivå som i 2022. I 2022 så vi en økning i antall innsendte blodprøver fra bilførere mistenkte for ruspåvirket kjøring. Da brukte politiet hurtigtester for spytt (Dräger Drugtest 5000®/Wipealysen®) når de stoppet mistenkte ruspåvirkede bilførere. Dette er instrumenter som indikerer bruk av andre rusmidler enn etanol. Økt bruk av disse spytttestene i politiet kan være en forklaring på økende antall blodprøver til analyse. Disse hurtigtestene kan eksempelvis slå ut på amfetamin eller kokain i en rutinekontroll selv om politiet ikke beskriver bilføreren som klinisk påvirket.

Denne rapporten gir en oversikt over og nærmere omtale av hvilke rusmidler som påvises hyppigst blant bilførere mistenkt for påvirket kjøring. For flere av stoffene sammenlikner vi med analyser utført tidligere år.

De samme stoffene går igjen i ulike kategorier analyser som utføres, og vi har gjort sammenlikninger i en rapport om Rus- og voldsstatistikk. Denne, og andre rapporter, finnes på nettsiden: <https://oslo-universitetssykehus.no/fag-og-forskning/nasjonale-og-regionale-tjenester/rettsmedisinske-fag/alkohol-og-rusmidler>

Figur 1. Totalt antall saker, blodprøver og pusteprøver (Evidenzer Mobile 240), i tidsperioden 2014-2023.

Hovedbudskap for 2023:

- Fortsatt økning i antall blodprøver der det påvises kokain
- Økning i antall blodprøver der det påvises alprazolam, og det ser ut til at alprazolam delvis har erstattet klonazepam
- Ketamin påvises oftere enn tidligere, uten at et er anført som medisinsk behandling i forbindelse med en trafikkulykke
- Bromazolam dominerer blant illegalt omsatte «designerbenzodiazepiner»

Kapittel 2 Påviste stoffer

I likhet med tidligere år påvises etanol (alkohol), THC (virkestoff i cannabis) og (met)amfetamin hyppigst i blodprøver fra mistenkte påvirkede bilførere (tabell 1). I 2023 ble THC og (met)amfetamin påvist i henholdsvis 41 % og 31 % av blodprøvene der det ble utført utvidet analyse av andre rusmidler enn etanol. Benzodiazepinene alprazolam (Xanor®), diazepam (Stesolid®, Valium®, Vival®) og klonazepam (Rivotril®) påvises også hyppig, i henholdsvis 16 %, 13 % og 9 % av tilfellene. Vanligvis blir det påvist flere stoffer i samme blodprøve. I 2023 ble det i gjennomsnitt påvist 1,8 stoffer per prøve. Samtidig bruk av flere rusgivende stoffer øker risikoen betydelig for å bli innblandet i en trafikkulykke.

Tabell 1 viser de 20 vanligste rusmidlene og legemidlene som ble funnet i blodprøver fra bilførere mistenkt for ruspåvirket kjøring i 2023

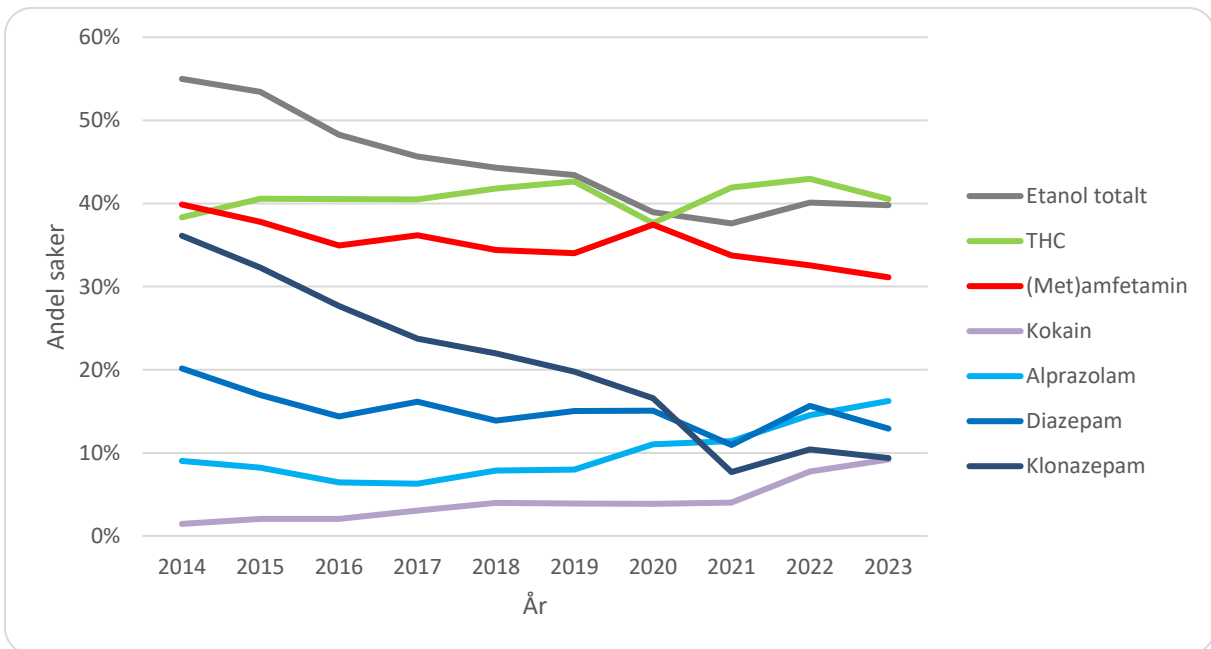
	Stoffnavn	Eksempel på medikamentnavn / forklaring	Totalt antall	Andel av alle saker
1	Etanol ¹	Alkohol (puste- og blodprøver)	4 771	40 %
	Etanol ²	Alkohol (blodprøver)	2 962	30 %
2	THC ³	Tetrahydrocannabinol, cannabis	3 545	41 %
3	(Met)amfetamin ⁴		2 721	31 %
4	Kokain ⁵		1 586	18 %
5	Alprazolam	Xanor	1 420	16 %
6	Diazepam ⁶	Stesolid, Valium, Vival	1 128	13 %
7	Klonazepam	Rivotril	820	9 %
8	Pregabalin	Lyrica	288	3 %
9	MDMA	«Ecstasy»	228	3 %
10	Buprenorfin	Buvidal, Norspan, Suboxone, Subutex, Temgesic	218	2 %
11	Tramadol	Nobligan, Tramagetic, Trampalgin	176	2 %
12	GHB	Gammahydroksybutyrat	161	2 %
13	Morfin	Dolcontin, Heroin, Malfin, Morfin	160	2 %
14	Kodein	Altermol, Paralgin forte, Pinex Forte	156	2 %
15	Zopiklon	Imovane, Zopiclone, Zopitin	118	1 %
16	Metylfenidat ⁷	Concerta, Delmosart, Equasym, Medikinet, Metylfenidat, Ritalin	117	1 %
17	Ketamin	Ketalar, Ketamin, Spravato	115	1 %
18	Oksazepam	Sobril	112	1 %
19	Fentanyl	Abstral, Durogesic, Fentanyl, Instanyl	111	1 %
20	Oksykodon	OxyContin, OxyNorm, Reltebon, Targin, Targiniq	100	1 %

Totalt ble det utført analyse av etanol i 9 958 blodprøver i 2023, i 8 744 av sakene er det også analysert for nærmere 60 andre rusmidler. I kolonnen til høyre er det angitt i hvor stor andel (i prosent) av sakene stoffet er påvist. ¹ Etanol (alkohol) påvist i både puste- og blodprøver. Med pusteprøve menes politiets bevisinstrument Evidenzer Mobile 240. Andel er beregnet ut fra alle puste- og blodprøver der etanol er analysert. ² Etanol (alkohol) påvist i kun innsendte blodprøver fra politiet. Andel er beregnet ut fra alle blodprøver der etanol er analysert. ³ Påvisning av THC innebærer vanligvis inntak av illegal cannabis. I sjeldne tilfeller påvises THC etter inntak av forskrevet legemiddel inneholdende THC. ⁴ Amfetamin og/eller metamfetamin er påvist. Påvisning av amfetamin innebærer vanligvis inntak av illegalt amfetamin. I noen saker påvises amfetamin etter inntak av legalt inntatt legemiddel som inneholder amfetamin (eks. Aduvanz, Attentin, Elvanse). ⁵ Kokain og/eller omdannelsesproduktet benzoylecgonin er påvist. ⁶ Diazepam og/eller omdannelsesproduktet N-desmetyldiazepam er påvist. ⁷ Metylfenidat og/eller omdannelsesproduktet ritalinsyre er påvist. Fargekoding av stoffnavn: grå = alkoholer, grønn = cannabinoider, rød = amfetaminer, lys lilla = kokain, blå = benzodiazepiner og z-hypnotika, lys brun = antiepileptika, rosa = opioider, mørk lilla = gammahydroksybutyrat (GHB), oransje = sentralt stimulerende medikamenter, gul = ikke-opioide anestetika

For de fleste stoffer vet man ikke om de(t) påviste stoff(er) skyldes illegalt inntak eller legal bruk av legemiddel forskrevet av lege. De hyppigst påviste stoffene antas å hovedsakelig skyldes inntak av illegalt stoff som rusmiddel. Enkelte stoff, eksempelvis sovemedisinen zopiklon, er trolig i større grad påvist etter inntak av legalt forskrevet legemiddel. Samtidig bruk av flere rusgivende stoff øker risikoen betydelig for å bli innblandet i en trafikkulykke.

I den kommende omtale av de ulike rusmidlene presenteres det figurer der antall saker med påvist aktuelt rusmiddel er angitt. Det er også av interesse å se nærmere på andel saker som har påvist ulike rusmidler i blodprøver hvert år. Da kan man se hvordan forekomsten av ulike rusmidler endrer seg blant mistenkte bilførerne fra år til år. Figur 2 viser andel saker med de 7 hyppigst påviste rusmidlene i blodprøver de siste 10 årene. Med andel menes antall saker der et stoff er påvist dividert på totalt antall prøver analysert. Figuren viser en fallende trend av etanol (blodprøver og pustepøver), klonazepam, diazepam og (met)amfetamin mens forekomsten av alprazolam og kokain har vært økende over dette tiåret. Trenden for THC har vært noenlunde stabil.

Figur 2. Andel saker med de 7 hyppigst påviste rusmidlene i blodprøver i tidsperioden 2014-2023. Etanol totalt er påvist etanol i blodprøver og i pustepøver. Med (met)amfetamin menes saker der det er påvist amfetamin og/eller metamfetamin. Kokain i denne figuren inkluderer ikke omdannelsesproduktet benzoylecgonin.

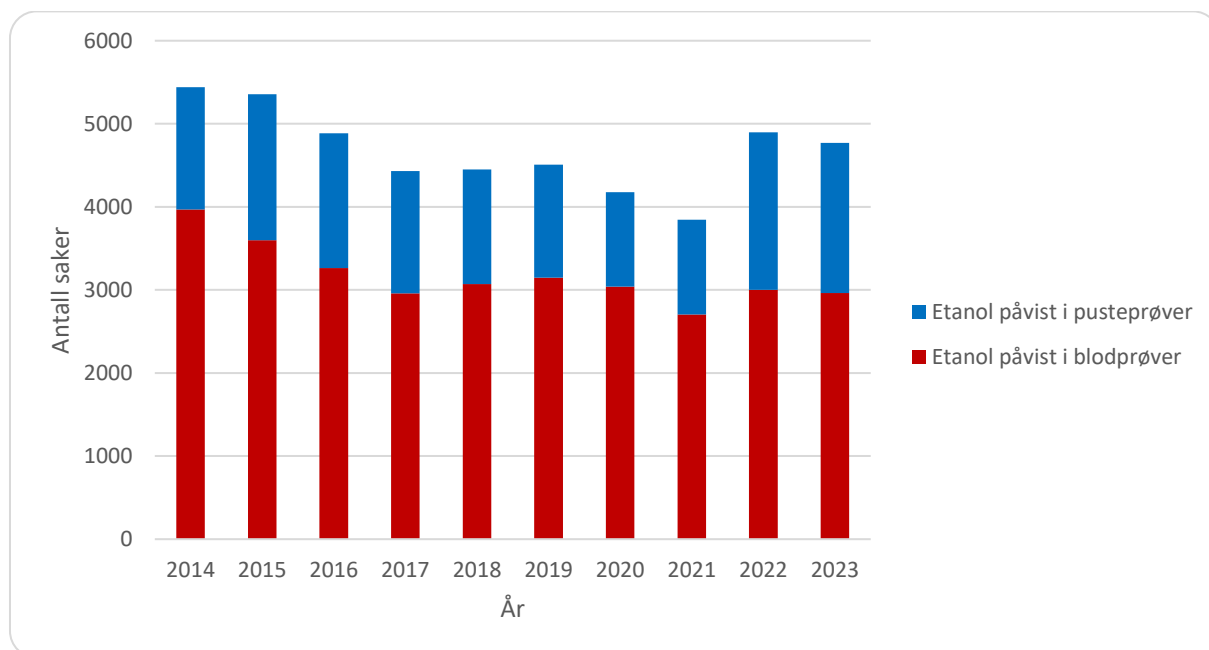
Kapittel 3 Alkohol (etanol)

Alkohol (etanol) har omfattende virkninger på hjernen. Sentrale effekter er bl.a. økt impulsivitet, redusert feilkontroll, forlenget reaksjonstid, redusert sanseoppfatning, nedsatt koordinasjon og svekket vurderingsevne. Alle disse effektene er potensielt trafikkfarlige, og etanolpåvirkede sjåførere er sterkt overrepresentert i trafikkulykker.

Antallet innsendte blodprøver der man kun ønsket analyse av etanol, samt der man ønsket analyse av etanol og andre rusgivende legemidler og illegale narkotiske stoffer var på samme nivå som i 2022 (figur 1). Det ble påvist etanol i like stor andel av blodprøvene i 2023 som i 2022 (ca. 30 %).

I tillegg til at det påvises etanol i blodprøver, påviser politiet selv etanol ved hjelp av pusteprøver med Evidenzer Mobile 240 (Evidenzer). Evidenzer er et avansert bevisinstrument som er i utstrakt bruk. Dette må ikke forveksles med alkometer som er et indikasjonsinstrument. I 2023 tok politiet pusteprøve (Evidenzer) av 2 027 bilførere, hvorav 1 809 hadde etanolkonsentrasjon over veitrafikklovens straffbarhetsgrense på 0,1 mg per liter luft.

Figur 3 viser antall blodprøver og pusteprøver der det er påvist etanol de siste 10 årene. Totalt antall puste- og blodprøver med etanol har holdt seg nokså stabilt de siste 8 årene, men andelen pusteprøver har økt i løpet av hele tiårsperioden.

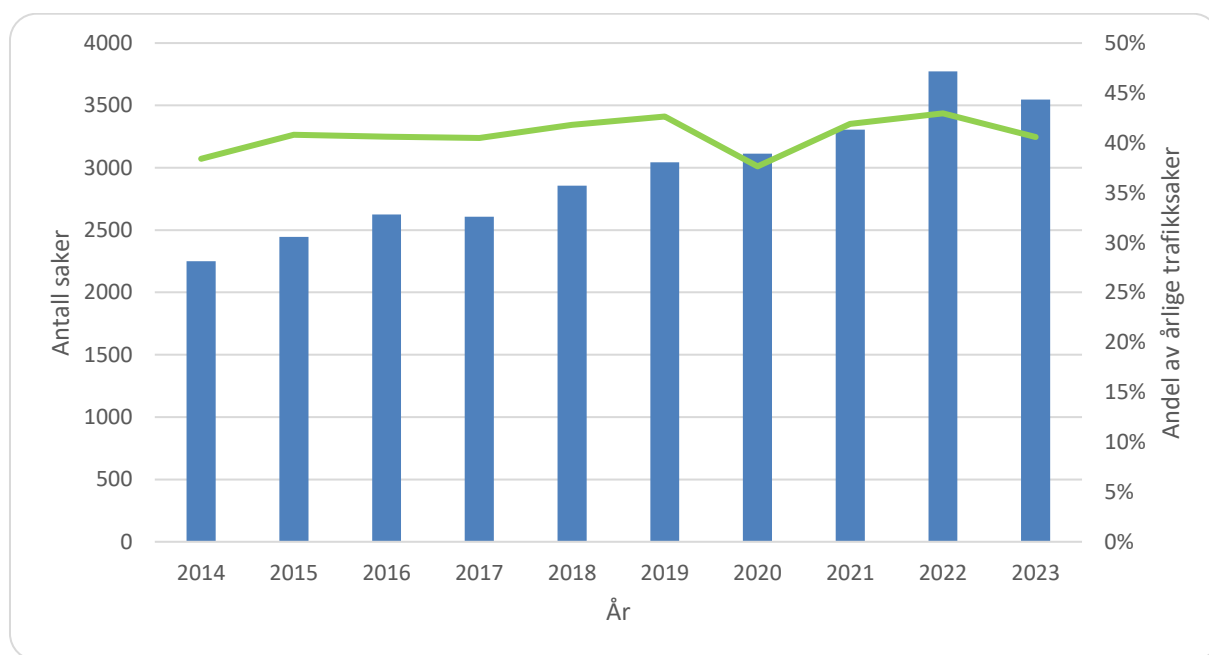
Figur 3. Antall blodprøver og pusteprøver der det er påvist etanol (over påvisningsgrensen på 0,04 promille i blodprøven og over 0,1 mg per liter luft i pusteprøven) i tidsperioden 2014-2023.

Kapittel 4 Cannabis

Tetrahydrocannabinol (THC) er det viktigste virkestoffet i cannabis. THC ble påvist i 3 545 saker i 2023. Dette utgjør 41 % av bilførerne mistenkt for kjøring under påvirkning av andre rusmidler enn etanol. De aller fleste saker der THC påvises skyldes inntak av illegalt cannabis. THC er også virkestoff i legemiddelet Sativex®. Sativex® brukes i Norge til symptomlindring ved sykdommen multippel sklerose. I Nederland forskrives andre legemidler (eksempelvis Bedrocan®) som inneholder THC. I enkelte sjeldne tilfeller påvises det THC etter inntak av forskrevet legemiddel som inneholder THC.

I 2023 var det et noe lavere antall saker med THC i blodet sammenliknet med 2022. Dette kan blant annet ha sammenheng med at påvisningsgrensen for THC ble hevet fra 0,002 til 0,003 µM. Andelen blodprøver der det påvises THC sammenliknet med andre stoffer har imidlertid vært noenlunde stabil de siste 10 årene (figur 4). Ser man på alle saker med funn av THC i blodprøven, ser man at antallet og andelen av disse sakene der THC var det eneste påviste stoffet i blodprøven økte markant fra 2016 til 2017. Siden 2019 har andelen ligget på 40-44 %.

Når THC påvises i en blodprøve er vanligvis cannabis inntatt i løpet av de siste timene før blodprøven blir tatt, men ved kronisk bruk av cannabis kan THC påvises i lengre tid etter inntak. Tall fra Kripas for 2023 viser nedgang i mengden beslaglagt cannabis sammenliknet med 2022¹.

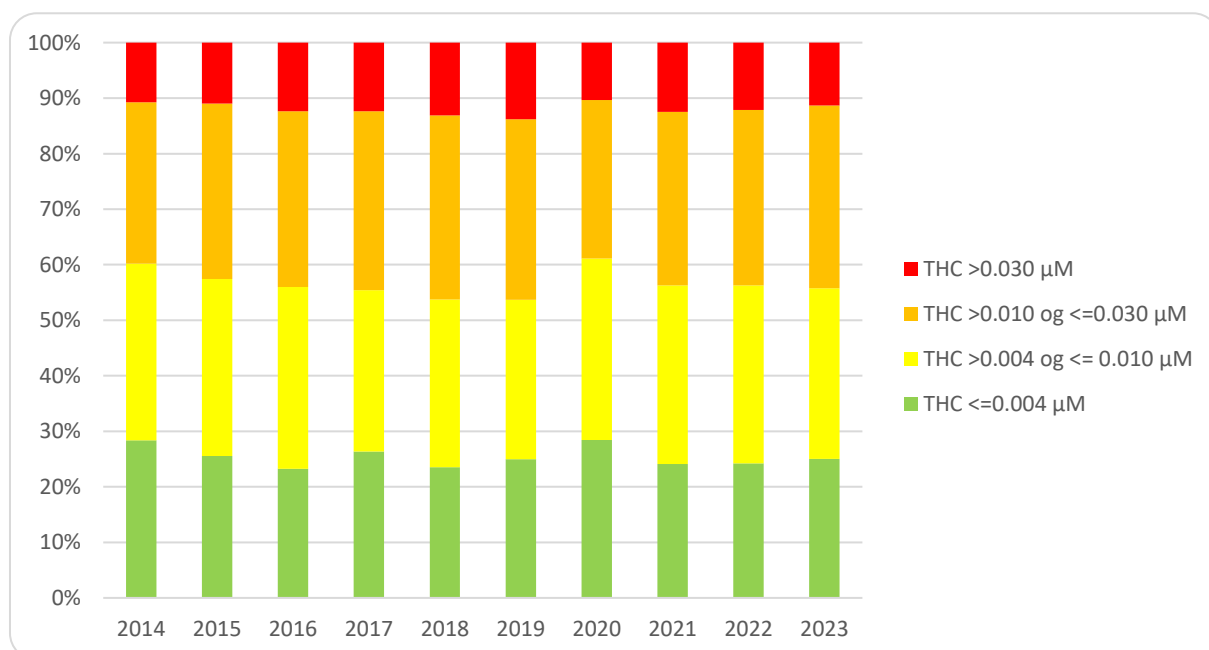
Figur 4. Antall saker (blå søyler), og andel av årlige trafikksaker (grønn linje), der THC er påvist i blodprøver fra bilførere mistenkt for ruspåvirket kjøring i tidsperioden 2014-2023.

¹ Narkotika- og dopingstatistikk 2023 fra Kripas (<https://www.politiet.no/globalassets/tall-og-fakta/narkotika/narkotikastatistikk-2023.pdf>)

Cannabis og bilkjøring

Cannabis er det mest brukte illegale stoffet i Norge. Cannabisrus gir både dempende og svakt hallusinogene symptomer, noe som kan innebære trøtthet/sløvhet, endret virkelighetsoppfatning, samt svekket kritisk sans. Det er vanligst å innta cannabis gjennom røyking. Ruseffekten inntreffer etter kort tid, og maksimal effekt kommer allerede mens man røyker. Etter noen timer er rusen normalt over, selv om svekkelse av koordinasjon, konsentrasjon og reaksjonsevne er påvist i lengre tid etter inntak. Når disse evnene er svekket, øker sannsynligheten for å forårsake ulykker. Når det gjelder bilkjøring, kan dette innebære at man for eksempel overser rødt lys eller stoppskilt, fordi man bare klarer å konsentrere seg om begrensede sider ved bilkjøringen.

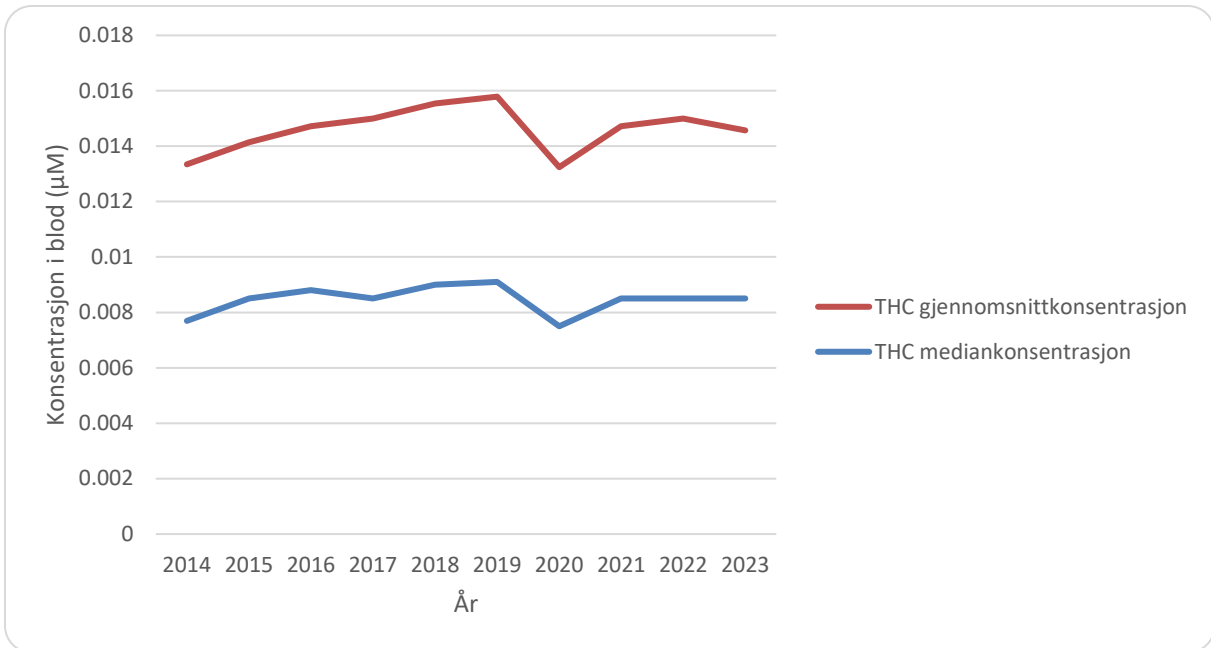
I vegtrafikkloven ble det fastsatt faste grenser for påvirkning i 2012. Det foreligger nå straffbarhetsgrenser (svarende til 0,2 promille (etanol)) for 28 ulike stoff. I tillegg foreligger det straffutmålingsgrenser (svarende til 0,5 og 1,2 promille) for 24 av disse stoffene. For THC er straffbarhetsgrensen 0,004 μM og straffutmålingsgrensene svarende til 0,5 og 1,2 promille er hhv. 0,010 μM og 0,030 μM . Figur 5 viser prosentvis fordeling av alle saker med funn av THC i blodet innenfor de ulike konsentrasjonsintervallene som tilsvarer straffbarhetsgrensen og straffutmålingsgrensene for THC i perioden 2014-2023.

Figur 5. Andel saker med funn av THC fordelt på konsentrasjonsintervaller tilsvarende straffbarhetsgrensen og straffutmålingsgrensene for THC i perioden 2014-2023.

Siden begynnelsen av 2000-tallet har man i Norge og Europa for øvrig sett en gradvis økning i mengden THC i forskjellige cannabisprodukter¹. I følge Kripas har den gjennomsnittlige mengden THC i hasj gått fra under 10 % på begynnelsen av 2000-tallet til et gjennomsnitt på 29 % i 2023. Økende mengde THC i cannabisprodukter vil kunne gjenspeiles i blodprøver fra bilførere mistenkt for ruspåvirket kjøring som har brukt cannabis. Figur 6 viser gjennomsnittlig og median THC-konsentrasjon i blodprøver fra bilførere mistenkt for ruspåvirket kjøring i perioden 2014-2023.

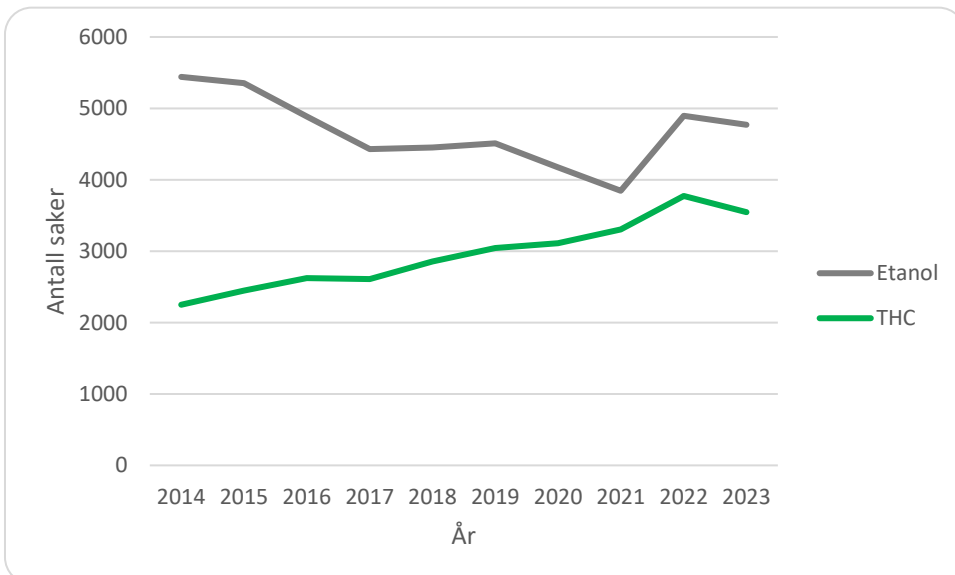
¹ Narkotika- og dopingstatistikk 2023 fra Kripas (<https://www.politiet.no/globalassets/tall-og-fakta/narkotika/narkotikastatistikk-2023.pdf>)

Figur 6. Gjennomsnitt- og mediankonsentrasjon av THC i blodprøver i perioden 2014-2023.

Sammenlikning av etanol og cannabis

Etanol og THC har vært de hyppigst påviste rusmidlene i trafikken i mange år. Figur 7 viser antall saker der det er påvist etanol og/eller THC fra og med 2014. Vi ser at antallet saker der det påvises etanol er fallende og antallet saker der det påvises THC er økende. Om man tar hensyn til antall innsendte blodprøver er andelen saker der det er påvist etanol i puste- eller blodprøve kraftig fallende, mens andelen påviste saker med THC er relativt stabil. Vi ser imidlertid en reduksjon i antall saker der THC er påvist i blodprøver fra 2022 til 2023. Dette fremkommer også i figur 2.

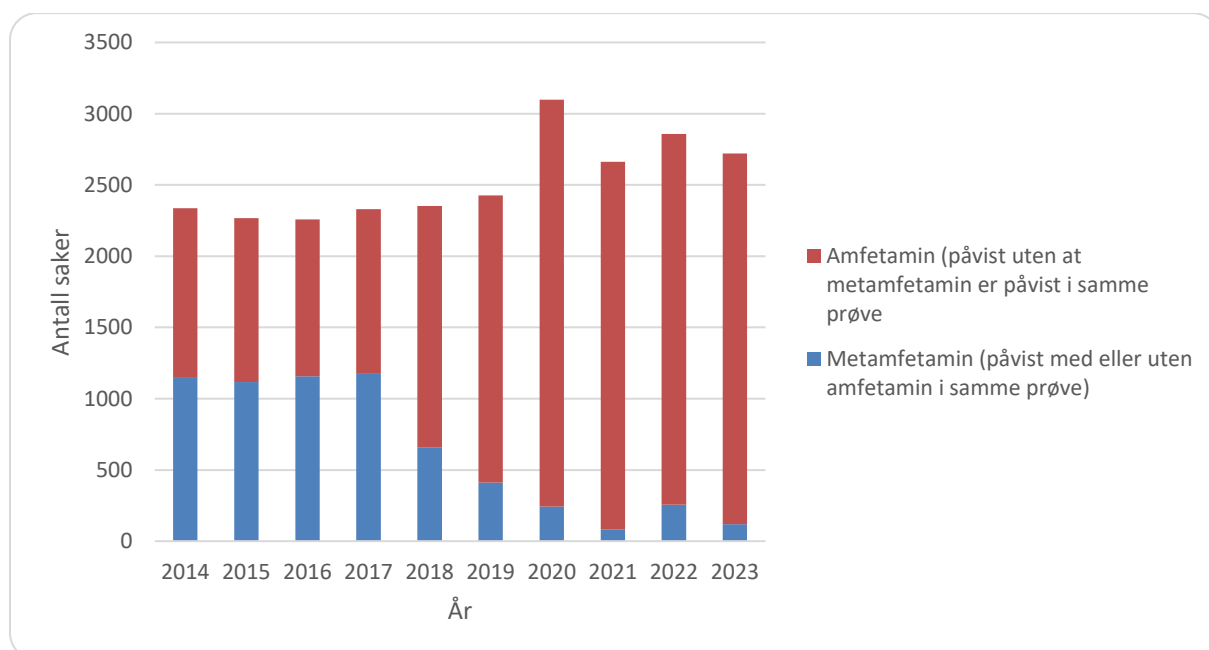
Figur 7. Antall trafikksaker der det er påvist etanol og/eller THC i tidsperioden 2014-2023. Etanol totalt er påvist etanol i blodprøver og i pusteprøver.

Kapittel 5 Amfetamin/metamfetamin

I 2023 ble amfetamin og/eller metamfetamin påvist i 2 721 saker fra bilførere mistenkt for påvirket kjøring. De fire siste årene er de eneste årene der dette tallet har vært høyere enn 2 500 hvert år. Ved revidering av vegtrafikklovens faste grenser i 2022 ble det fastsatt straffeutmålingsgrenser (svarende til 0,5 og 1,2 promille) også for amfetamin og metamfetamin. Disse straffeutmålingsgrensene ble skjønnsmessig fastsatt basert på overordnede retts- og trafiksikkerhetspolitiske vurderinger. Amfetaminrus kan svekke ferdigheter som bedømmelsesevne og oppmerksomhet og kan føre til at man tar økt risiko i trafikken. Disse ferdighetssvekkelsene avdekkes ikke så lett ved politiets samtale med stoppede bilførere. Økt bruk av hurtigtester i spytt kan dermed ha ført til økningen i antall bilførere med amfetamin i blodet.

Illegalt omsatt amfetamin kan inneholde amfetamin og/eller metamfetamin. Brukere av illegalt amfetamin kan ofte ikke skille mellom inntak av amfetamin og inntak av metamfetamin. Tall fra Kripos for 2023 viser at det er omtrent like mange beslag av amfetamin/metamfetamin sammenliknet med 2022, men at mengden som ble beslaglagt i 2023 var det dobbelte av hva som ble beslaglagt i 2022¹.

Figur 8 viser antall saker der det er påvist amfetamin eller metamfetamin i løpet av de siste 10 årene. Andelen og antallet metamfetamin har vært fallende, og i de siste 6 årene har amfetamin dominert blant bilførerne framfor metamfetamin. Den totale andelen saker der det har blitt påvist amfetamin og/eller metamfetamin har vært fallende i løpet av de siste 10 årene (figur 2), fra å ha ligget på 40 % i 2014 til 31 % av sakene i 2023.

Figur 8. Antall saker der amfetamin og/eller metamfetamin er påvist i blodprøver fra bilførere mistenkt for ruspåvirket kjøring i tidsperioden 2014-2023.

I de aller fleste tilfellene stammer påvist (met)amfetamin fra illegalt inntak av stoffet. Amfetamin foreligger i to kirale former (speilbildeformer), venstredreie (levoamfetamin) og høyredreie (deksamfetamin). Amfetamin i relativt lave doser forskrives som legemiddel i noen tilfeller ved ADHD og narkolepsi. De fleste legemidler som forskrives inneholder deksamfetamin (f.eks. Attentin) eller lisdeksamfetamin (f.eks. Aduvanz, Elvanse).

Lisdeksamfetamin omdannes til deksamfetamin i kroppen. Det er ikke uvanlig at pasienter som får forskrevet (lis)deksamfetamin også misbruker rusmidler. Illegalt fremstilt amfetamin inneholder en blanding av deksamfetamin og levoamfetamin. Vanlige rusmiddelanalyser kan vanligvis ikke skille mellom deksamfetamin og levoamfetamin. Ved avdeling for rettsmedisinske fag utføres det rutinemessig analyse for å skille mellom deksamfetamin og levoamfetamin (kiral analyse) i alle saker der det i forbindelse med anmodning av sakkyndig uttalelse er opplyst at det er forskrevet (lis)deksamfetamin. Ved denne analysen kan man skille mellom deksamfetamin og levoamfetamin, dvs. legalt og illegalt bruk. Påvisning av levoamfetamin viser at det mest sannsynlig er inntatt illegalt fremstilt amfetamin. Rutinemessig kiral analyse av amfetamin har stor nytteverdi fordi man da ofte kan fastslå om amfetamin er inntatt i henhold til forskrivning fra lege eller ikke. Dette er avgjørende i den sakkyndige vurderingen om vegtrafikklovens faste grenser er gjeldende. I 2023 ble det anmodet om sakkyndig uttalelse i 227 kjøresaker hvor det var mistanke om ruspåvirket kjøring og hvor amfetaminholdig legemiddel var forskrevet av lege. I om lag 70 % av disse sakene ble det påvist levoamfetamin, som viser at det er inntatt et annet amfetaminpreparat enn det som er forskrevet, vanligvis illegalt omsatt «gateamfetamin».

Amfetamin/metamfetamin og bilkjøring

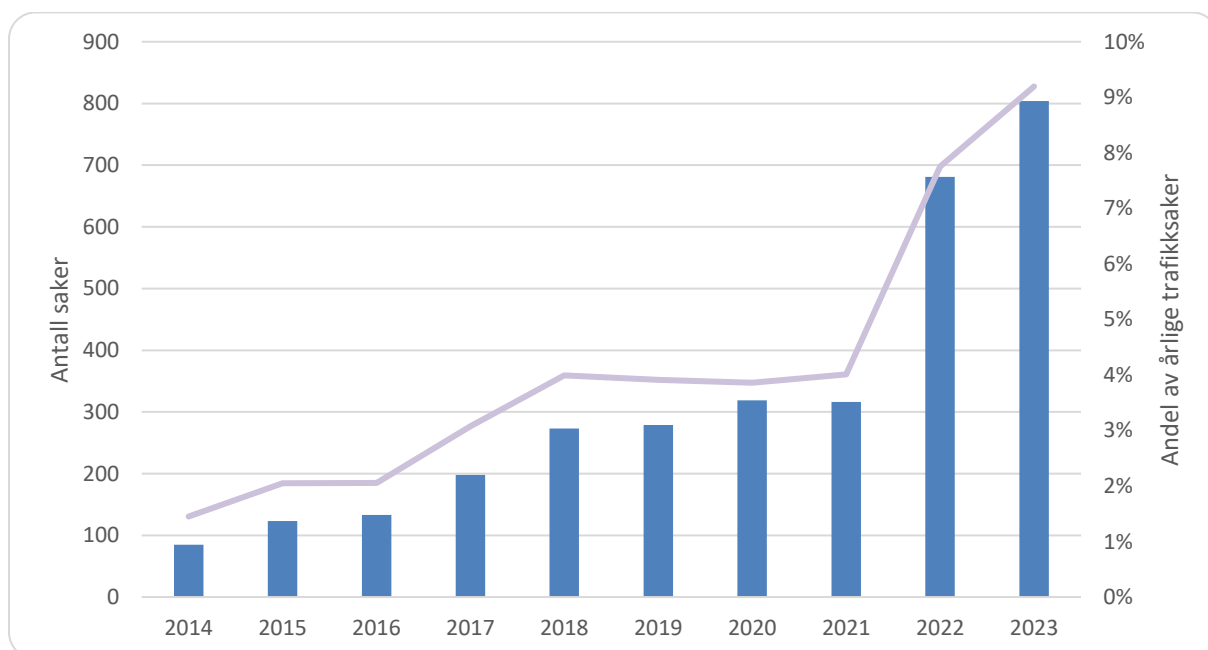
Amfetamin og metamfetamin er sentralstimulerende rusmidler som er utstrakt misbrukt. Inntak av (met)amfetamin kan gi mentale og kroppslige virkninger. En liten enkeltdose på 5-10 mg rent (met)amfetamin kan gi økt våkenhet og bedre prestasjoner ved psykomotoriske tester, særlig hos personer med søvnunderskudd. Inntak av større doser (met)amfetamin gir rusvirkning og ledsagende ferdighetssvekkelser. Typiske mentale virkninger er hevet stemningsleie, økt selvfølelse og redusert kritisk sans kombinert med oppspilthet, våkenhet, undertrykket søvnbehov og uro. (Met)amfetaminrus vil medføre redusert dømmekraft med økt risikovillighet og sjansetaking, noe som kan bidra til mer aggressiv og farlig kjøring. Andre trafikkfarlige virkninger er nedsatt reaksjonsevne, forvirring, samt bevissthets- og tankeforstyrrelser, til dels av alvorlig karakter. Sanseforvrengninger og sansebedrag kan også forekomme. Kortvarige hallusinasjoner er ikke uvanlig. Psykoseliknende reaksjoner er sjeldnere, men kan forekomme, særlig etter gjentatte/store inntak. På fallende (met)amfetaminrus etter perioder med mye rusinntak er ofte de sløvende virkningene av rusen fremtredende. Flere epidemiologiske studier har vist økt risiko for å bli involvert i en trafikkulykke og økt risiko for å bli drept i trafikken hos amfetaminpåvirkede bilførere.

Kapittel 6 Kokain

Kokain er et kraftig sentralstimulerende stoff, i likhet med for eksempel amfetamin. Kokabladenes virkninger har vært kjent i årtusener. Røyking, injisering og sniffing av sterke kokainforbindelser gir hurtig innsettende og kraftig rus, med stor fare for avhengighetsutvikling. Små doser føles behagelig, og gir en følelse av å være ovenpå og ha økt energi. Sult- og søvnbehov undertrykkes. Ved større doser kan man få angstanfall og bli irritabel. I sjeldne tilfeller kan man få hallusinasjoner og vrangforestillinger.

Ved inntak av et sentralstimulerende rusmiddel som kokain, har man større tilbøyelighet til å ta risiko og sjanser. Dette er svært uheldig ved bilkjøring. Kokain skilles raskt ut av kroppen og kan påvises i relativt kort tid etter inntak.

Kokain omdannes i kroppen til inaktivt benzoylecgonin. Etter inntak av kokain kan benzoylecgonin påvises i blod i lengre tid enn kokain. Kokain og benzoylecgonin ble i 2023 påvist i 1 586 (18 %) blodprøver fra førere mistenkt for ruspåvirket kjøring (tabell 1), og kun kokain ble påvist i 804 (9 %) bilførere. Dette er en kraftig økning sammenliknet med tidligere år (figur 7). Andelen trafikksaker der det påvises kokain har ligget på 4 % de siste årene fram til og med 2021, etter dette har den mer enn doblet seg. For ti år siden så man kokain i et fåtall av politidistriktene, mens nå ses kokain i blodprøver fra samtlige politidistrikt. Ifølge Kripas' beslagsstatistikk ble det beslaglagt mer kokain i 2023 enn til sammen i perioden 2000-2022. Det var dessuten en økning på 29 % i antall beslag av kokain i 2023¹.

Figur 9. Antall saker (blå søyler), og andel av årlige trafikksaker (lilla linje), der kokain ble påvist i blodprøver fra bilkjørere mistenkt for kjøring i ruspåvirket tilstand i tidsperioden 2014-2023. Figuren inkluderer ikke benzoylecgonin.

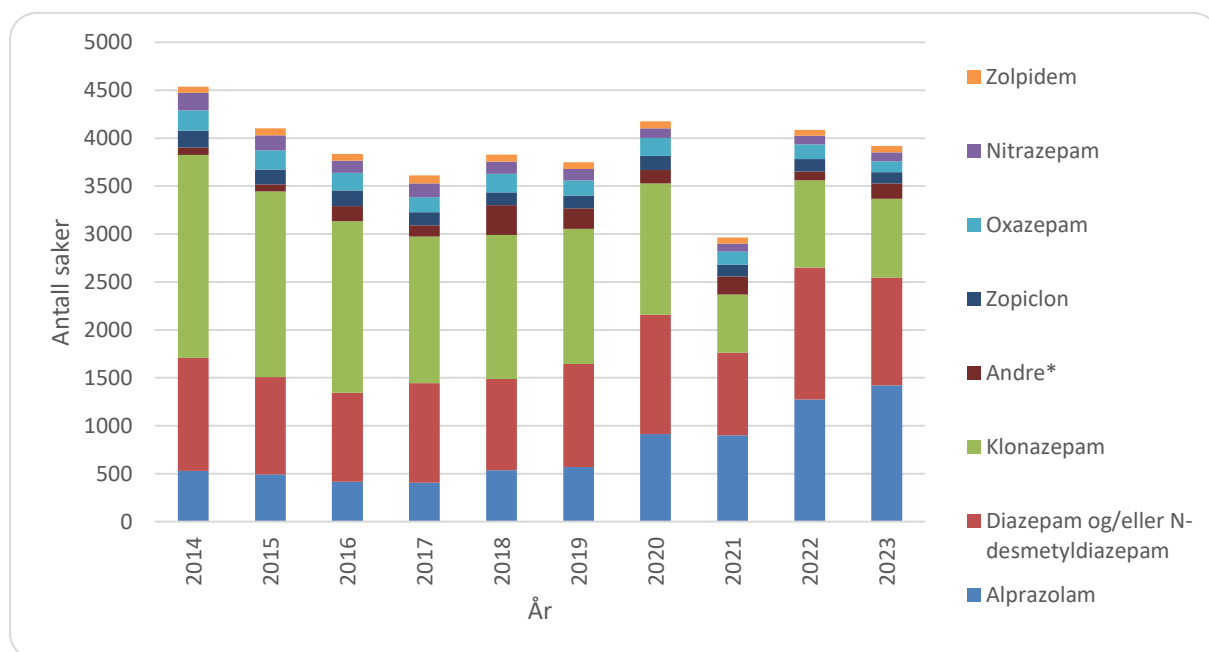
¹ Narkotika- og dopingstatistikk 2023 fra Kripas (<https://www.politiet.no/globalassets/tall-og-fakta/narkotika/narkotikastatistikk-2023.pdf>)

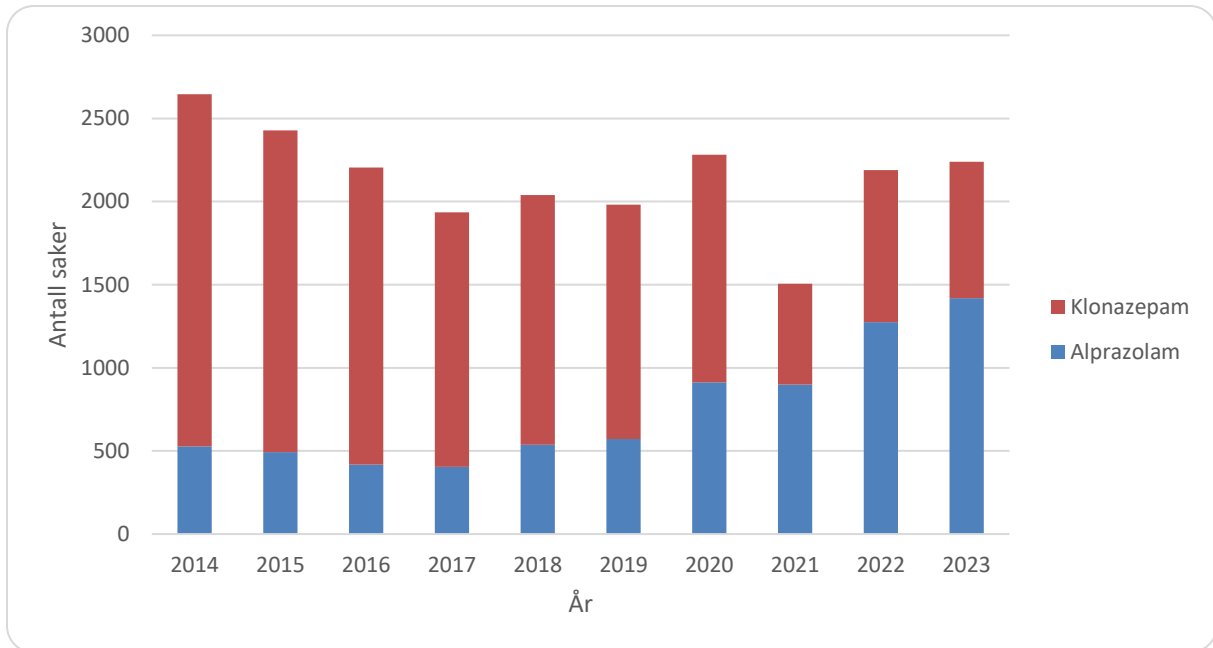
Kapittel 7 Benzodiazepiner og z-hypnotika

Benzodiazepiner er en gruppe legemidler som i hovedsak brukes som angstdempende, søvnfremmende og krampestillende midler. Det er også et utstrakt misbruk av benzodiazepiner i Norge. Benzodiazepiner påvises hyppig i blodprøver fra bilførere mistenkt for ruspåvirket kjøring. Figur 10 viser de ulike benzodiazepinene som ble påvist i blodprøver fra bilførere mistenkt for ruspåvirket kjøring i perioden 2014-2023. Totalt antall saker der det er påvist benzodiazepiner har gått ned siden 2014. Alprazolam (Xanor®), diazepam (Stesolid®, Valium®, Vival®) og klonazepam (Rivotril®) er de benzodiazepinene som påvises hyppigst blant mistenkte bilførere. Den største økningen de siste årene sees for alprazolam som har økt fra 528 (9 %) saker i 2014 til 1 420 (16 %) i 2023 (figur 2, 10 og 11), mens antall og andel saker med klonazepam er redusert fra 2 117 (36 %) saker i 2014 til 820 (9 %) i 2023 (figur 2, 10 og 11). Det kan se ut som at alprazolam delvis har erstattet klonazepam. Blodprøver fra bilførere med benzodiazepiner inneholder ofte også andre rusmidler, som for eksempel alkohol, THC (cannabis), (met)amfetamin og/eller kokain.

De benzodiazepinene som blir påvist i blodprøvene skyldes vanligvis inntak av illegalt omsatte tabletter, men kan også være forskrevet av lege som ledd i en behandling. Illegal omsetning omfatter tabletter som er legalt forskrevet, men som blir videresolgt til andre, eller illegalt produserte tabletter (ofte smuglet inn i landet). De illegale tablettene kan ha utseende som de legale, men styrken på tablettene er noe mer usikker. Illegale tabletter kan også inneholde andre virkestoffer.

Figur 10. Antall saker med ulike benzodiazepiner og z-hypnotika (zopiclon og zolpidem) påvist i blodprøver fra pågrepne bilførere mistenkt for ruspåvirket kjøring i tidsperioden 2014-2023. I gruppen «andre» inngår bromazepam, bromazolam, delorazepam, diclazepam, etizolam, fenazepam, flualprazolam, flubromazepam, flubromazolam, flunitrazepam, fonazepam, klonazolam, lorazepam, midazolam, N-desalkylflurazepam, N-desmetylflunitrazepam, pyrazolam og triazolam.

Figur 11. Antall saker med alprazolam og klonazepam påvist i blodprøver fra bilførere mistenkt for ruspåvirket kjøring i tidsperioden 2014-2023.

Benzodiazepiner, z-hypnotika og bilkjøring

Bruk av benzodiazepiner kan føre til svekkelse av en rekke ferdigheter som er viktige for bilkjøring, som oppmerksomhet, konsentrasjonsevne, innlæringsevne og hukommelse. Reaksjonsevne og bevegelseskontroll kan nedsettes. Alle benzodiazepiner som utleveres ved norske apotek er merket med rød varseltrekant, som tegn på at brukeren må utvise varsomhet ved blant annet bilkjøring. Varseltrekanten gir også legen som skriver ut reseptene en påminnelse om å informere pasienten om den potensielle risikoen knyttet til bilkjøring med denne type legemidler i kroppen. Førerkortforskriften gir retningslinjer for hvilke benzodiazepiner og i hvilke døgndoser man kan innta disse for at helsekravene skal være oppfylt. Det vises også til førerkortveilederen som er utarbeidet av Helsedirektoratet. Det er begrenset grad av tilvenning til de trafikkfarlige virkningene av benzodiazepiner, og man bør dermed også utvise varsomhet ved bilkjøring selv om man har brukt et benzodiazepin over en lang periode. Z-hypnotika er benzodiazepinliknende legemidler som er hyppig forskrevet ved innsovningsvansker. I Norge er zopiklon (Imovane®) og zolpidem (Stilnoct®) registrerte legemidler i denne gruppen. I likhet med benzodiazepiner er z-hypnotika merket med rød varseltrekant. Andelen saker hvor z-hypnotika er påvist i blodprøver har vært rimelig stabil de siste årene.

Blant bilførere som mistenkes for ruspåvirket kjøring, er det en overvekt av unge menn. Da benzodiazepiner i mindre grad forskrives til yngre personer, kan dette tyde på stor illegal bruk av disse legemidlene. Kripos meldte at det i 2023 ble beslaglagt nesten 1,65 millioner tabletter med benzodiazepiner i Norge. Det var 17 % flere beslag enn i 2022, og mengdene er relativt store sett i et tiårsperspektiv¹. Tabletter med alprazolam dominerer, deretter følger diazepam og klonazepam. Dette samsvarer med våre funn.

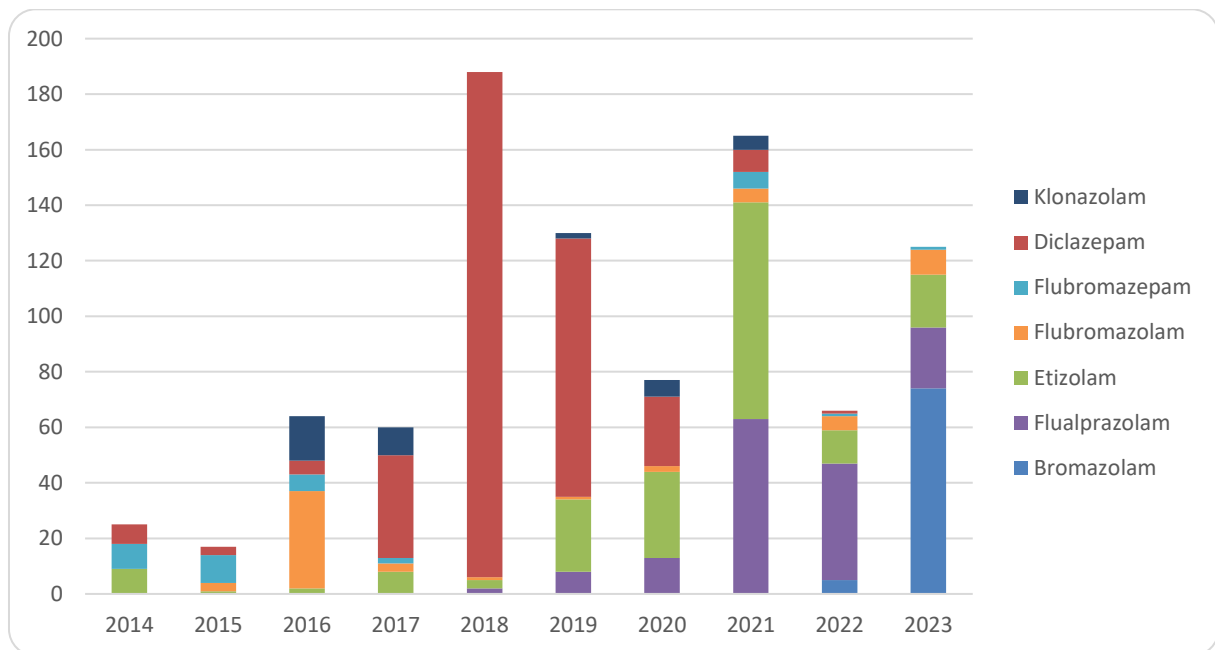
¹ Narkotika- og dopingstatistikk 2023 fra Kripos (<https://www.politiet.no/globalassets/tall-og-fakta/narkotika/narkotikastatistikk-2023.pdf>)

«Designerbenzodiazepiner»

Avdeling for rettsmedisinske fag har etablert analysemetoder for en rekke benzodiazepiner som ikke er registrert som legemidler i Norge. Noen av disse selges som legemidler i enkelte andre land, mens de fleste kun er produsert med tanke på illegal omsetning. I blodprøver fra bilførere ble det påvist i underkant av 20 ulike benzodiazepiner i 2023. Det har vært en betydelig variasjon i hvilke «designerbenzodiazepiner» som påvises hos bilførere fra år til år (figur 12). Alle benzodiazepiner har felles virkningsmekanisme for effekter og virkninger, og bruk av «designerbenzodiazepiner» utgjør da risiko for trafikkfarlig ferdighetsvekkelse i likhet med tradisjonelle benzodiazepiner. Bromazolam var det klart hyppigst forekommende «designerbenzodiazepinet» blant mistenkte påvirkede bilførere i 2023. I Trøndelag politidistrikt var dette stoffet blant de ti mest forekommende stoffene, påvist i 3% av alle sakene (tabell 10).

I tillegg ble også flualprazolam, etizolam og flubromazolam relativt hyppig påvist. Disse stoffene er syntetisk fremstilte benzodiazepiner som kun omsettes på det illegale markedet. Figur 12 viser en fordobling i antall saker med «designerbenzodiazepiner», fra 68 (0,8 %) saker i 2022 til 125 (1,4 %) i 2023.

Kripos rapporterer at det ble beslaglagt «designerbenzodiazepiner» også i 2023, men de utgjorde 2 % av antall benzodiazepinbeslag og mindre enn 1 % av mengdene benzodiazepiner beslaglagt totalt. Bromazolam utgjorde det meste av «designerbenzodiazepin»-beslagene¹.

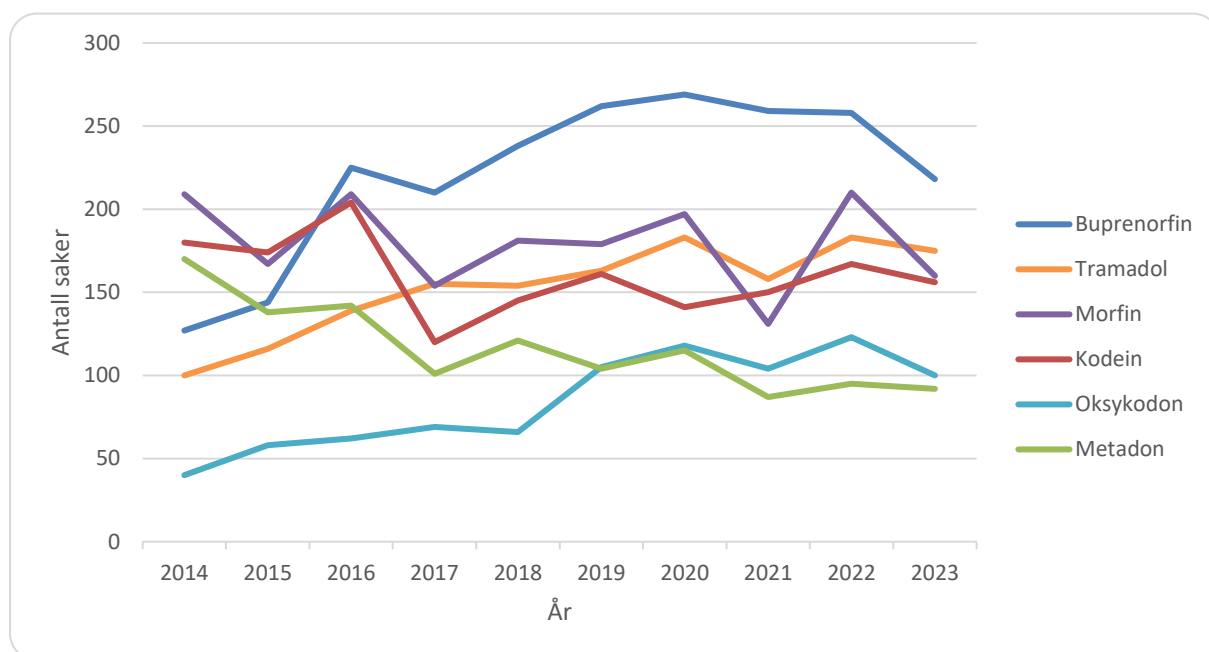
Figur 12. Antall saker med «designerbenzodiazepiner» påvist i blodprøver fra bilførere mistenkt for ruspåvirket kjøring i tidsperioden 2014-2023.

¹ Narkotika- og dopingstatistikk 2023 fra Kripos (<https://www.politiet.no/globalassets/tall-og-fakta/narkotika/narkotikastatistikk-2023.pdf>)

Kapittel 8 Opioider

Opioider er smertestillende legemidler med uttalt misbrukspotensiale. Stoffene kan forskrives av lege/tannlege, men finnes også i utstrakt grad på det illegale markedet. Etter inntak av opioider som rusmiddel inntreer en uttalt følelse av velvære, ledsaget av sløvhet og søvnighet. Det oppstår uttalt toleranse for opioider ved hyppig og regelmessig bruk over noe tid, slik at man raskt vil trenge høyere doser for å oppnå lik effekt som ved tidligere bruk. De fleste opioider kan redusere den kritiske sansen og øke risikovilligheten, samt påvirke ferdigheter og reaksjonsevne i forbindelse med bilkjøring.

Figur 13 viser de opioidene som blir påvist hyppigst i blodprøver fra bilførere mistenkt for ruspåvirket kjøring de siste ti år.

Figur 13. Antall saker der de hyppigst påviste opioidene er påvist i blodprøver fra bilførere mistenkt for ruspåvirket kjøring i tidsperioden 2014-2023.

Morfin og kodein

Morfin og kodein (et av virkestoffene i f.eks. Paralgin forte® og Pinex Forte®) er smertestillende legemidler. Stoffene kan også misbrukes og føre til rusmiddelavhengighet. Både heroin og kodein omdannes i kroppen til morfin. Morfin er ett av de 28 stoffene som det er definert straffbarhetsgrenser for i vegtrafikkloven. Ved bruk mot sterke smerter er det den smertestillende effekten av morfin som dominerer, men uten smerter vil inntak medføre en følelse av rus og velvære. Kodein kan fremkomme etter inntak av kodein som sådan eller etter inntak av heroin, da heroin ofte inneholder noe kodein. Morfin og/eller kodein ble påvist i rundt 2 % av blodprøvene fra mistenkte påvirkede bilførere i 2023. Som figur 13 viser er det mindre svingninger i antall saker der det påvises kodein og/eller morfin i løpet av de siste 10 årene.

Metadon og buprenorfin

Buprenorfin- og metadonbehandling er en del av LAR (legemiddelassistert rehabilitering) og er i mange tilfeller en livslang behandling av heroinbrukere. Det benyttes mer buprenorfin enn metadon i denne behandlingen. Disse legemidlene kan også brukes som smertestillende legemidler. Metadon og buprenorfin finnes på det illegale markedet og benyttes som rusmiddel. I 2023 ble buprenorfin (Buvidal®, Norspan®, Suboxone®, Subutex®, Temgesic®) påvist i 2,5 % og metadon påvist i 1 % av blodprøvene fra bilførere mistenkt for kjøring under påvirkning av andre rusmidler enn alkohol (figur 13). Buprenorfin var det opioidet som ble påvist oftest. I de aller fleste tilfellene hvor buprenorfin og metadon påvises forekommer stoffet sammen med flere andre rusgivende stoffer.

Oksykodon og tramadol

Tramadol (Nobligan®, Tramagetic® og Trampalgin®) og oksykodon (OxyContin®, OxyNorm®, Reltebon®, Targin®, Targiniq®) er smertestillende legemidler. Tramadol forskrives i reseptgruppe B («vanedannende legemiddel») og oksykodon forskrives i reseptgruppe A («sterke narkotiske stoffer»). I løpet av de siste 10 årene har vi sett økende forekomst av tramadol og oksykodon blant mistenkte ruspåvirkede bilførere (figur 13). Som andre opioider kan tramadol og oksykodon misbrukes og føre til rusmiddelavhengighet.

Ifølge Kripos utgjorde antallet beslag av opioidholdige legemidler ca. 3 % av alle beslag i 2023, i likhet med de fire foregående årene¹. Det var flest beslag av tramadol, etterfulgt av oksykodon og buprenorfin.

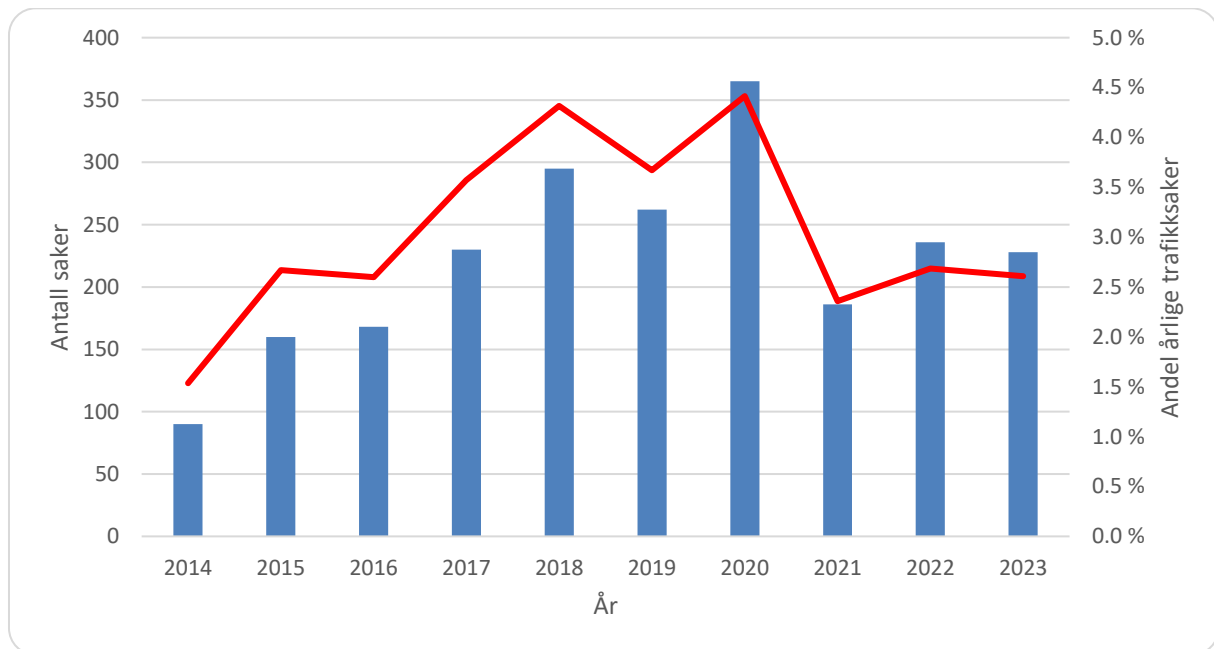
---

¹ Narkotika- og dopingstatistikk 2023 fra Kripos (<https://www.politiet.no/globalassets/tall-og-fakta/narkotika/narkotikastatistikk-2023.pdf>)

Kapittel 9 MDMA (ecstasy)

MDMA (ecstasy) er et rusmiddel som ikke har noen medisinsk anvendelse i Norge og kan klassifiseres både som et stimulerende og som et hallusinogent rusmiddel. Rusen kan likne den som fremkalles av amfetamin, men kan også ha likhetstrekk med et hallusinogen som for eksempel LSD.

Ecstasy er betegnelsen på stoffet MDMA (metylen-dioksi-metamfetamin), men brukes også om andre beslektede stoffer som for eksempel MDA (metylen-dioksi-amfetamin) og MDEA (metylen-dioksi-etylmetamfetamin). I 2023 var det en liten nedgang i antall og andel blodprøver der MDMA ble påvist i mistenkte ruspåvirkede bilførere sammenliknet med 2022 (figur 14), men den var høyere enn i 2021. Disse tallene er likevel betydelig lavere enn i 2020 som til nå er det året med flest saker hvor MDMA ble påvist. Kripas melder at det aldri tidligere har vært beslaglagt så store mengder MDMA-pulver/krySTALLinsk materiale som i 2023. Etter to år med beslagsnedgang, er det 13 % flere MDMA-beslag i 2023 enn året før¹.

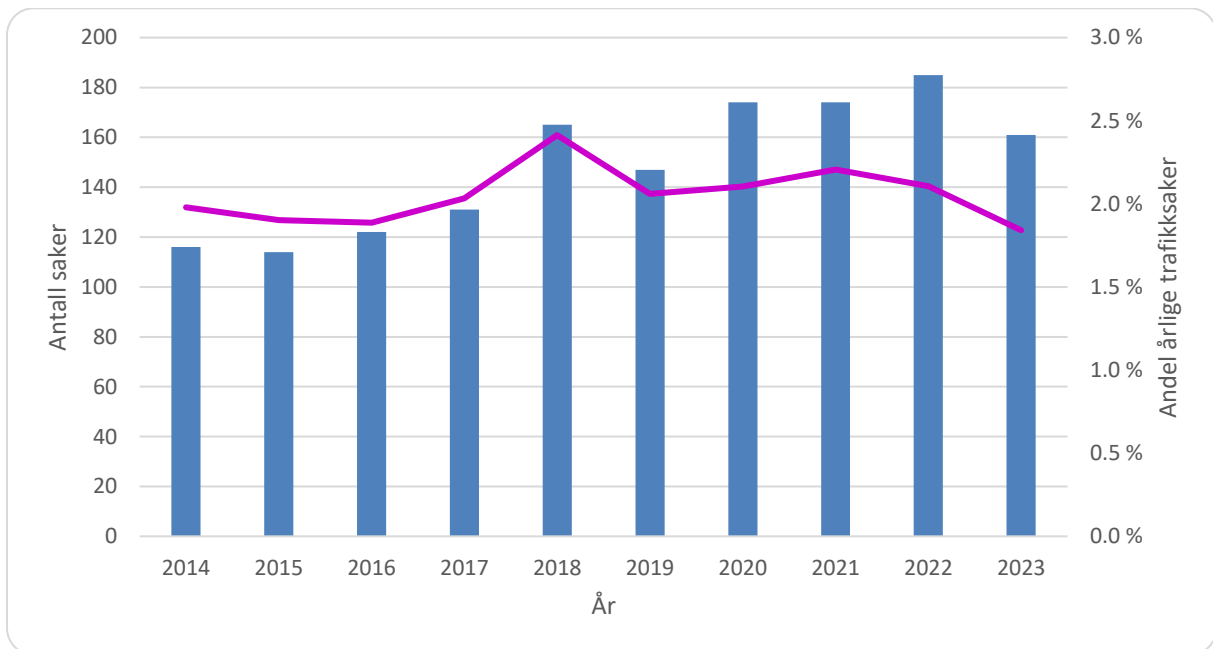

Figur 14. Antall saker (blå søyler), og andel av årlige trafikksaker (rød linje), der MDMA (ecstasy) ble påvist i blodprøver fra bilførere mistenkt for ruspåvirket kjøring i tidsperioden 2014-2023.

¹ Narkotika- og dopingstatistikk 2023 fra Kripas (<https://www.politiet.no/globalassets/tall-og-fakta/narkotika/narkotikastatistikk-2023.pdf>)

Kapittel 10 GHB (gammahydroksybutyrat)

GHB er et rusmiddel med hovedsakelig dempende virkninger. Bilførere mistenkt for ruspåvirket kjøring der det påvises GHB har i all vesentlighet inntatt illegalt GHB som rusmiddel. GHB er et stoff som raskt forsvinner ut av kroppen etter inntak, og kan dermed påvises i blod i relativt kort tid. Etter at GHB ble inkludert i standard analyseprogram har stoffet årlig blitt påvist i ca. 2 % av blodprøvene fra bilførere mistenkt for kjøring under påvirkning av andre rusmidler enn alkohol. I figur 15 vises antall og andel saker der GHB er påvist i blodprøver fra bilførere i løpet av de siste 10 årene. GHB er også virkestoff i legemiddelet Xyrem® som forskrives til bruk ved sovesyke (narkolepsi). Kripas rapporterer om 15 % færre beslag enn i 2022. Mengdene har ikke vært lavere det siste tiåret¹.

Figur 15. Antall saker (blå søyler), og andel av årlige trafikksaker (lilla linje), der GHB er påvist i blodprøver fra bilførere mistenkt for ruspåvirket kjøring i tidsperioden 2014-2023.

¹ Narkotika- og dopingstatistikk 2023 fra Kripas (<https://www.politiet.no/globalassets/tall-og-fakta/narkotika/narkotikastatistikk-2023.pdf>)

Kapittel 11 Ketamin

Ketamin er opprinnelig et legemiddel, men brukes også illegalt som rusmiddel. I medisinsk sammenheng brukes ketamin primært i forbindelse med innledning og vedlikehold av narkose, samt innenfor akuttmedisin og da særlig utenfor sykehus som for eksempel ved akutt hjelp etter trafikkulykke. Ketamin har blant annet smertelindrende, sedative og dissociative egenskaper, men til forskjell fra andre typer narkosemidler påvirker ikke stoffet pasientens evne til å puste, og kardiovaskulære parametere som blodtrykk og puls ivaretas. Som rusmiddel er ketamin best kjent for sine dissociative og hallusinogene egenskaper. Brukere beskriver gjerne en tilstand hvor man opplever en intens frakobling fra virkeligheten. Den subjektive opplevelsen er dog sterkt avhengig av inntaksmengde, og i lavere doseområder beskrives gjerne rusen som lignende den man får ved moderat alkoholpromille. I senere år har også ketamin blitt lansert som et alternativt antidepressivum. I USA og Europa ble medisinen Spravato® (enantiomeren esketamin) godkjent til bruk mot behandlingsresistent depresjon i 2019, og deretter i Norge påfølgende år. I Norge brukes hovedsakelig racemisk ketamin utenfor godkjent indikasjon til behandling av samme tilstand ved enkelte offentlige psykiatriske sentra og i private klinikker.

Det foreligger noe dokumentasjon som tar for seg ketamin og kjøreferdigheter. Basert på forskningsfunn, stoffets farmakologiske egenskaper og virkninger forventes det at ketamin påvirker motoriske ferdigheter og kognitiv funksjon på en måte som er svært problematisk i trafikksammenheng. Virkningene kan inkludere forvirring, endret persepsjon av tid og rom, nedsatt hukommelse og koordinasjon, samt vanskeligheter med å oppfatte omgivelsene korrekt. Ketamin inngår i forskrift om faste grenser.

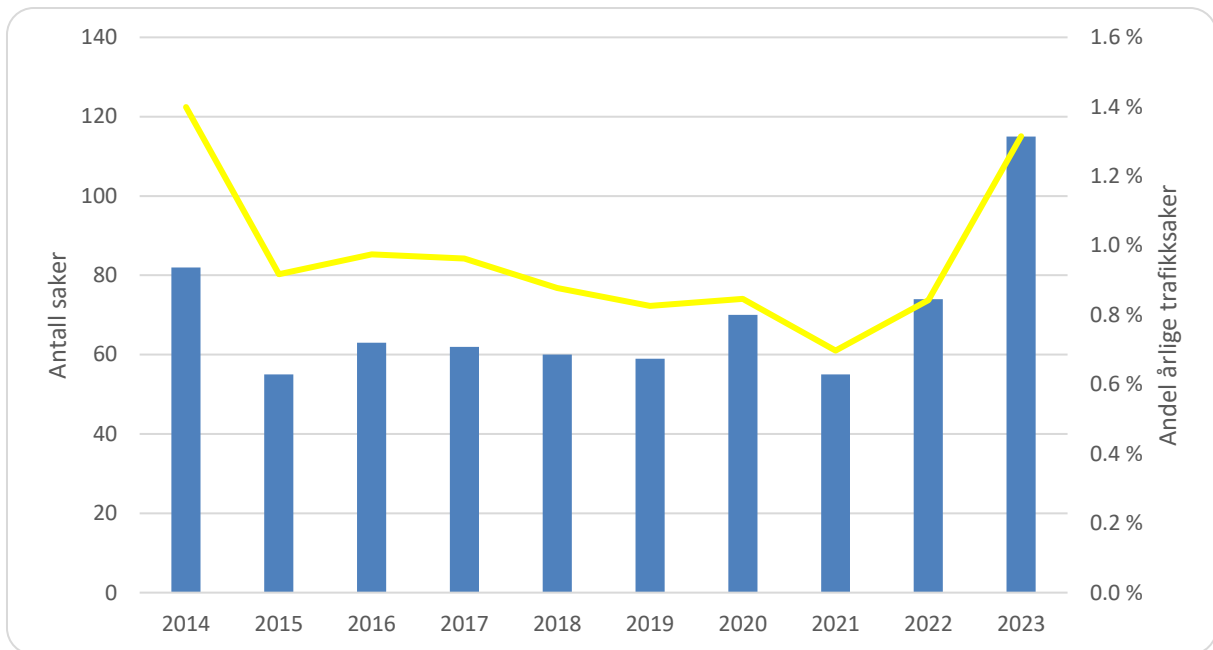
I 2023 ble ketamin påvist i totalt 115 saker. Dette er det høyeste antallet målt siden man startet rutinemessig analyse for stoffet. Det bemerkes likevel at den totale andelen kun utgjør 1,3% av alle saker. Ketamin påvises altså oftere enn tidligere, uten at det nødvendigvis er anført som medisinsk behandling i forbindelse med en trafikkulykke.

De siste fem årene har det blitt gjort stadig større beslag av ketamin. Tolletaten beslagla totalt 26,4 kilo i 2022 sammenlignet med knappe 3 kilo året før. Kripos rapporterte i 2023 om totalt 43 kilo ketamin fordelt på 239 beslag¹. Til sammenligning ble det rapportert om 3,9 kilo fordelt på 38 beslag i 2019. Dette kan reflektere både den økende populariteten av stoffet på det illegale markedet, samt politiets økende oppmerksomhet rundt bruk av ketamin som rusmiddel.

---

¹ Narkotika- og dopingstatistikk 2023 fra Kripos (<https://www.politiet.no/globalassets/tall-og-fakta/narkotika/narkotikastatistikk-2023.pdf>)

Figur 16. Antall saker (blå søyler), og andel av årlige trafikksaker (gul linje), der ketamin ble påvist i blodprøver fra bilførere mistenkt for ruspåvirket kjøring i tidsperioden 2014-2023.

Kapittel 12 Politidistriktsoversikt (PD)

Under følger en oversikt over de ti hyppigste forekommende rusmidler i blod- og pustep prøver fra bilførere mistenkt for ruspåvirket kjøring i 2023 i de 12 politidistriktene (PD) i Norge. Alkohol, THC og amfetamin er de hyppigst påviste stoffene i alle politidistriktene. Saker der etanol er påvist i pustep prøve (med Evidenzer Mobile 240) er tatt med i disse oversiktene fra politidistriktene. For etanol er summen av etanol påvist i blodprøver og pustep prøver angitt.

Oslo PD

Tabell 2. De vanligste funn i blodprøver og pustep prøver (kun alkohol) hos bilførere mistenkt for påvirket kjøring i 2023. Totalt antall og andel av blodprøver hvor det er gjort bred analyse.

	Stoffnavn	Eksempel på medikamentnavn / forklaring	Totalt antall	Prosent
1	Etanol	Alkohol	591	
2	THC	Tetrahydrocannabinol, cannabis	486	44 %
3	Kokain/Benzoyllecgonin		295 / 169	27 % / 15 %
4	Amfetamin	Attentin, Aduvanz, Elvanse	234	21 %
5	Alprazolam	Xanor	154	14 %
6	Diazepam	Stesolid, Valium, Vival	88	8 %
7	Klonazepam	Rivotril	77	7 %
8	Morfin	Dolcontin, Heroin, Malfin, Morfin	37	3 %
9	Pregabalin	Lyrica	30	3 %
10	Buprenorfin	Buvidal, Norspan, Suboxone, Subutex, Temgesic	24	2 %

Øst PD

Tabell 3. De vanligste funn i blodprøver og pustep prøver (kun alkohol) hos bilførere mistenkt for påvirket kjøring i 2023. Totalt antall og andel av blodprøver hvor det er gjort bred analyse.

	Stoffnavn	Eksempel på medikamentnavn / forklaring	Totalt antall	Prosent
1	Etanol	Alkohol	640	
2	THC	Tetrahydrocannabinol, cannabis	520	41 %
3	Amfetamin	Attentin, Aduvanz, Elvase	369	29 %
4	Kokain/Benzoylcgonin		271 / 132	21 % / 10 %
5	Alprazolam	Xanor	171	14 %
6	Diazepam	Stesolid, Valium, Vival	163	13 %
7	Klonazepam	Rivotril	66	5 %
8	GHB	Gammahydroksybutyrat	49	4 %
9	Pregabalin	Lyrica	40	3 %
10	MDMA	Ecstasy	29	2 %

Innlandet PD

Tabell 4. De vanligste funn i blodprøver og pustep prøver (kun alkohol) hos bilførere mistenkt for påvirket kjøring i 2023. Totalt antall og andel av blodprøver hvor det er gjort bred analyse.

	Stoffnavn	Eksempel på medikamentnavn / forklaring	Totalt antall	Prosent
1	Etanol	Alkohol	391	
2	THC	Tetrahydrocannabinol, cannabis	233	34 %
3	Amfetamin	Attentin, Aduvanz, Elvase	201	29 %
4	Kokain/Benzoylcgonin		101 / 48	15 % / 7 %
5	Alprazolam	Xanor	90	13 %
6	Diazepam	Stesolid, Valium, Vival	69	10 %
7	Klonazepam	Rivotril	41	6 %
8	Pregabalin	Lyrica	25	4 %
9	Tramadol	Nobligan, Tramagetic, Trampalgin	20	3 %
10	Kodein	Paralgin forte, Pinex forte, Altermol	17	2 %

Sør-Øst PD

Tabell 5. De vanligste funn i blodprøver og pustep prøver (kun alkohol) hos bilførere mistenkt for påvirket kjøring i 2023. Totalt antall og andel av blodprøver hvor det er gjort bred analyse.

	Stoffnavn	Eksempel på medikamentnavn / forklaring	Totalt antall	Prosent
1	Etanol	Alkohol	703	
2	THC	Tetrahydrocannabinol, cannabis	580	43 %
3	Amfetamin	Attentin, Aduvanz, Elvanse	423	31 %
4	Kokain/Benzoylcgonin		305 / 167	22 % / 12 %
5	Alprazolam	Xanor	236	17 %
6	Diazepam	Stesolid, Valium, Vival	177	13 %
7	Klonazepam	Rivotril	149	11 %
8	GHB	Gammahydroksybutyrat	44	3 %
9	Pregabalin	Lyrica	34	3 %
10	MDMA	Ecstasy	33	2 %

Agder PD

Tabell 6. De vanligste funn i blodprøver og pustep prøver (kun alkohol) hos bilførere mistenkt for påvirket kjøring i 2023. Totalt antall og andel av blodprøver hvor det er gjort bred analyse.

	Stoffnavn	Eksempel på medikamentnavn / forklaring	Totalt antall	Prosent
1	THC	Tetrahydrocannabinol, cannabis	320	41 %
2	Amfetamin	Attentin, Aduvanz, Elvanse	312	40 %
3	Etanol	Alkohol	295	
4	Alprazolam	Xanor	197	25 %
5	Kokain/Benzoylcgonin		163 / 92	21 % / 12 %
6	Klonazepam	Rivotril	130	17 %
7	Diazepam	Stesolid, Valium, Vival	119	15 %
8	Metamfetamin		61	8 %
9	Buprenorfin	Buvidal, Norspan, Suboxone, Subutex, Temgesic	36	5 %
10	MDMA	Ecstasy	26	3 %

Sør-Vest PD

Tabell 7. De vanligste funn i blodprøver og pustep prøver (kun alkohol) hos bilførere mistenkt for påvirket kjøring i 2023. Totalt antall og andel av blodprøver hvor det er gjort bred analyse.

	Stoffnavn	Eksempel på medikamentnavn / forklaring	Totalt antall	Prosent
1	Etanol	Alkohol	417	
2	THC	Tetrahydrocannabinol, cannabis	363	41 %
3	Amfetamin	Attentin, Aduvanz, Elvanse	289	32 %
4	Alprazolam	Xanor	192	22 %
5	Kokain/Benzoyllecgonin	Stesolid, Valium, Vival	123 / 62	14 % / 7 %
6	Diazepam	Stesolid, Valium, Vival	109	12 %
7	Klonazepam	Rivotril	99	11 %
8	Pregabalin	Lyrica	34	4 %
9	Buprenorfin	Buvidal, Norspan, Suboxone, Subutex, Temgesic	33	4 %
10	MDMA	Ecstasy	21	2 %
10	Oksykodon	OxyContin, OxyNorm, Reltebon, Targin, Targiniq	21	2 %

Vest PD

Tabell 8. De vanligste funn i blodprøver og pustep prøver (kun alkohol) hos bilførere mistenkt for påvirket kjøring i 2023. Totalt antall og andel av blodprøver hvor det er gjort bred analyse.

	Stoffnavn	Eksempel på medikamentnavn / forklaring	Totalt antall	Prosent
1	Etanol	Alkohol	447	
2	THC	Tetrahydrocannabinol, cannabis	285	40 %
3	Amfetamin	Attentin, Aduvanz, Elvanse	238	33 %
4	Klonazepam	Rivotril	134	19 %
5	Alprazolam	Xanor	120	17 %
6	Kokain/Benzoyllecgonin		110 / 47	15 % / 7 %
7	Diazepam	Stesolid, Valium, Vival	62	9 %
8	Buprenorfin	Buvidal, Norspan, Suboxone, Subutex, Temgesic	28	4 %
9	Tramadol	Nobligan, Tramagetic, Trampalgin	22	3 %
10	MDMA	Ecstasy	19	3 %
10	Morfin	Dolcontin, Heroin, Malfin, Morfin	19	3 %

Møre og Romsdal PD

Tabell 9. De vanligste funn i blodprøver og pustep prøver (kun alkohol) hos bilførere mistenkt for påvirket kjøring i 2023. Totalt antall og andel av blodprøver hvor det er gjort bred analyse.

	Stoffnavn	Eksempel på medikamentnavn / forklaring	Totalt antall	Prosent
1	Etanol	Alkohol	266	
2	THC	Tetrahydrocannabinol, cannabis	157	39 %
3	Amfetamin	Attentin, Aduvanz, Elvanse	100	25 %
4	Kokain/Benzoyllecgonin		46 / 17	12 % / 7 %
5	Alprazolam	Xanor	42	11 %
6	Klonazepam	Rivotril	31	8 %
7	Diazepam	Stesolid, Valium, Vival	27	7 %
8	Pregabalin	Lyrica	14	4 %
9	MDMA	Ecstasy	12	3 %
10	GHB	Gammahydroksybutyrat	11	3 %

Trøndelag PD

Tabell 10. De vanligste funn i blodprøver og pustep prøver (kun alkohol) hos bilførere mistenkt for påvirket kjøring i 2023. Totalt antall og andel av blodprøver hvor det er gjort bred analyse.

	Stoffnavn	Eksempel på medikamentnavn / forklaring	Totalt antall	Prosent
1	Etanol	Alkohol	395	
2	THC	Tetrahydrocannabinol, cannabis	278	39 %
3	Amfetamin	Attentin, Aduvanz, Elvanse	252	35 %
4	Alprazolam	Xanor	119	17 %
5	Kokain/Benzoyllecgonin		89 / 47	13 % / 7 %
6	Diazepam	Stesolid, Valium, Vival	63	9 %
7	Klonazepam	Rivotril	48	7 %
8	MDMA	Ecstasy	28	4 %
9	Pregabalin	Lyrica	26	4 %
10	Bromazolam		21	3 %

Nordland PD

Tabell 11. De vanligste funn i blodprøver og pusteprøver (kun alkohol) hos bilførere mistenkt for påvirket kjøring i 2023. Totalt antall og andel av blodprøver hvor det er gjort bred analyse.

	Stoffnavn	Eksempel på medikamentnavn / forklaring	Totalt antall	Prosent
1	Etanol	Alkohol	276	
2	THC	Tetrahydrocannabinol, cannabis	169	40 %
3	Amfetamin	Attentin, Aduvanz, Elvanse	153	36 %
4	Alprazolam	Xanor	65	15 %
5	Kokain/Benzoyllecgonin		44 / 12	10 % / 3 %
6	Diazepam	Stesolid, Valium, Vival	39	9 %
7	Pregabalin	Lyrica	32	8 %
8	Klonazepam	Rivotril	27	6 %
9	Nitrazepam	Apodorm, Mogadon	15	4 %
10	Buprenorfin	Buvidal, Norspan, Suboxone, Subutex, Temgesic	13	3 %
10	MDMA	Ecstasy	13	3 %

Troms PD

Stoff der det er påvist færre enn 5 bilførere er ikke tatt med i tabellen.

Tabell 12. De vanligste funn i blodprøver og pusteprøver (kun alkohol) hos bilførere mistenkt for påvirket kjøring i 2023. Totalt antall og andel av blodprøver hvor det er gjort bred analyse.

	Stoffnavn	Eksempel på medikamentnavn / forklaring	Totalt antall	Prosent
1	Etanol	Alkohol	208	
2	THC	Tetrahydrocannabinol, cannabis	69	36 %
3	Amfetamin	Attentin, Aduvanz, Elvanse	47	25 %
4	Kokain/Benzoyllecgonin		19/ 8	10 % / 4 %
5	Alprazolam	Xanor	11	6 %
5	Diazepam	Stesolid, Valium, Vival	11	6 %
7	MDMA	Ecstasy	5	3 %

Finnmark PD

Tabell 13. De vanligste funn i blodprøver og pustepøver (kun alkohol) hos bilførere mistenkt for påvirket kjøring i 2023. Totalt antall og andel av blodprøver hvor det er gjort bred analyse.

	Stoffnavn	Eksempel på medikamentnavn / forklaring	Totalt antall	Prosent
1	Etanol	Alkohol	141	
2	Amfetamin	Attentin, Aduvanz, Elvanse	88	39 %
3	THC	Tetrahydrocannabinol, cannabis	85	28 %
4	Alprazolam	Xanor	21	9 %
4	Diazepam	Stesolid, Valium, Vival	21	9 %
6	Klonazepam	Rivotril	13	6 %
6	Pregabalin	Lyrica	13	6 %
8	Kokain/Benzoyllecgonin		10 / *	4 % / *
9	MDMA	Ecstasy	7	3 %
9	Tramadol	Nobligan, Tramagetic, Trampalgin	7	3 %

 OSLO UNIVERSITETSSYKEHUS 91 50 27 70	www.oslo-universitetssykehus.no E-post: post@oslo-universitetssykehus.no Postadresse: Oslo universitetssykehus HF, Postboks 4950 Nydalen, 0424 OSLO
---	--